27/01/2024

Ιερατική Σύναξη στην Ι.Μ. Νέας Σμύρνης με θέμα «Η εξομολόγηση των συζύγων»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Νέας Σμύρνης

Στην αίθουσα του Ιερού Ιδρυματικού Ναού του Αγίου Ανδρέου στη Νέα Σμύρνη, πραγματοποιήθηκε το απόγευμα της Πέμπτης 25 Ιανουαρίου 2024 η πέμπτη Ιερατική Σύναξη των Κληρικών της Ιεράς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης. Εισηγητής ήταν ο Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος π. Αντώνιος Πινακούλας, Προιστάμενος του Ιερού Ναού Αγίου Παντελεήμονος Χαλανδρίου. Ο Εισηγητής ανέπτυξε το θέμα: «Η εξομολόγηση των συζύγων».

Τη Σύναξη άρχισε με την προσφώνησή του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Συμεών, ο οποίος παρουσίασε τον Εισηγητή, δίνοντάς του τον λόγο για να αναπτύξει το θέμα του. Κατ’ αρχάς, ο π. Αντώνιος τόνισε ότι η εξομολόγηση

των συζύγων δεν ήταν, δεν είναι και ούτε μπορεί να είναι κάτι διαφορετικό από την εξομολόγηση των άλλων πιστών της Εκκλησίας μας. Αλλά τότε, για ποιο λόγο συζητούμε σήμερα αυτό το θέμα; Τι είναι εκείνο που έχει αλλάξει και μας αναγκάζει να ασχοληθούμε ιδιαίτερα, ν' αναζητήσουμε τα στοιχεία που κάνουν την εξομολόγηση των συζύγων κάτι που πρέπει να προσέξουμε για να ανταποκριθούμε ως υπεύθυνοι διάκονοι του μυστηρίου της μετάνοιας που μας ανέθεσε η Εκκλησία;

Πρώτα, ας κάνουμε μία διευκρίνιση: Σήμερα όταν λέμε εξομολόγηση εννοούμε δύο πράγματα. Την καθαυτό εξομολόγηση που κάνουν οι πιστοί όταν ο Θεός τους καλέσει σε μετάνοια και αποφασίζουν να έρθουν σε μας για την ένταξή τους στην Εκκλησία ή για την επανένταξή τους μετά από τυχόν αποκοπή τους λόγω των αμαρτιών τους ή μετά από απόφασή τους. Η δεύτερη "εξομολόγηση" αφορά στην καθοδήγηση των πιστών, ήδη ενταγμένων στην Εκκλησία. Η εξομολόγηση των συζύγων αφορά αυτού του είδους την εξομολόγηση, την καθοδήγηση των συζύγων που είναι ενταγμένοι στην Εκκλησία και επιπλέον τους ενώνει το μυστήριο του γάμου. Για την ένταξη των συζύγων στην Εκκλησία ισχύει ό,τι ισχύει για όλους τους ανθρώπους. Η ιδιαιτερότητα της εξομολόγησης αφορά αυτό που ζούν ως σύζυγοι και έχουν ανάγκη καθοδήγησης στην πνευματική ζωή.

Εν συνεχεία, ο Εισηγητής επισήμανε πως ο γάμος ήταν πάντοτε για την Εκκλησία μια πολύ σοβαρή υπόθεση για την πορεία των μελών της. Επειδή όμως ο γάμος, ως

θεσμός, προϋπήρχε της Εκκλησίας, οι χριστιανοί ήταν και είναι υποχρεωμένοι να τον βλέπουν μέσα στα κοινωνικά και πολιτισμικά πλαίσια κάθε εποχής. Γεννημένη η Εκκλησία από τα σπλάχνα του ιουδαισμού, είδε και τον γάμο μέσα στα πλαίσια της Παλαιάς Διαθήκης, όπως αυτά ερμηνεύτηκαν και καθορίστηκαν από τον Χριστό. Το ίδιο συνέβη και όταν η Εκκλησία εξήλθε από την Παλαιστίνη και πορεύτηκε εν μέσω των Εθνών. Ο γάμος ως θεσμός του ρωμαικού δικαίου και της ελληνορρωμαικής κοινωνίας αναβαθμίστηκε και φανερώθηκε από τους χριστιανούς ως μυστήριο. Η αποκλειστικότητα του Χριστιανισμού στις μεσαιωνικές κοινωνίες απαγόρευε τον γάμο χριστιανού και αλλόθρησκου.

Στην εποχή μας ο θεσμός του γάμου υπόκειται σε χαρακτηριστικά κοινωνικά και πολιτισμικά στοιχεία της εποχής μας. Κρίσιμα για το θέμα μας είναι:

(α) Η χειραφέτηση της γυναίκας με ο,τι αυτό σημαίνει (εργασία και επάγγελμα της γυναίκας εκτός του οίκου, συμμετοχή της στην κοινωνική και πολιτική ζωή κ.λπ.).

(β) Η αναβάθμιση της επιθυμίας και των συναισθημάτων με επακόλουθο και τη σεξουαλική απελευθέρωση.

(γ) Η σχετικοποίηση του ανδρικού ρόλου στην οικογενειακή και κοινωνική ζωή.

(δ) Η μετακίνηση και εγκατάσταση ανθρώπων πέρα από τοπικούς περιορισμούς σε πλανητικό επίπεδο με αποτέλεσμα την ανάμειξη και συνύπαρξη ανθρώπων με διαφορετικές θρησκείες, εκκλησίες και πολιτισμούς και επακόλουθο την αύξηση των μικτών γάμων.

(ε) Το κράτος μέσω των υπηρεσιών του και η κοινωνία μέσω των θεσμών της προσπαθεί να αντιμετωπίσει τη νέα πραγματικότητα με διάφορους τρόπους.

Έναντι των ανωτέρω κοινωνικών και πολιτισμικών στοιχείων της εποχής μας η θεολογία της Εκκλησίας μας προσπάθησε να απαντήσει στην προβληματική που αναπτύχτηκε με την εμφάνιση των παραπάνω, κυρίως με τους εξής τρόπους:

(α) Τονίζοντας η Εκκλησία τη διδασκαλία της για τη δημιουργία και ισότητα των δύο φύλων.

(β) Επικεντρώνοντας στη βασική και θεμελιακή θέση του γάμου για την οικοδομή των πιστών στην Εκκλησία παράλληλα με τον μοναχικό θεσμό που μέχρι τη Νεωτερικότητα είχε πλεονεκτική θέση στη ζωή της. Τώρα χωρίς εκείνος να μειωθεί προβάλλεται και ο γάμος ως εικόνα της Βασιλείας του Θεού με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

(γ) Επιμένοντας στην ανάδειξη της κατ’ εικόνα του Θεού δημιουργίας του

ανθρώπου με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τη θέση του σώματος, της επιθυμίας και των συναισθημάτων.

Τέλος, επισήμανε ο Εισηγητής ότι η εξομολόγηση–καθοδήγηση των συζύγων προϋποθέτει τη γνώση μας και τη σαφή τοποθέτησή μας στα παραπάνω. Με αυτές τις σκέψεις θα σας παρακαλούσα να συζητήσουμε σχετικά με την εξομολόγηση των συζύγων, που στην εμπειρία σας είμαι σίγουρος πως εμφανίζεται σε ειδικά προβλήματα και καταστάσεις.

Στο τέλος της Ιερατικής Σύναξης ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Συμεών ευχαρίστησε τον Εισηγητή π. Αντώνιο Πινακούλα και ακολούθησε εκτενής συζήτηση για το εν λόγω θέμα, καθώς και ευρύτερα για τη σύγχρονη ποιμαντική διάσταση της εξομολόγησης και των ζητημάτων του γάμου-συζυγίας.